

VE SLUŽBÁCH KLANU

Miroslav
Žamboch

TRIFID

Miroslav Žamboch
Ve službách klanu

Copyright © Miroslav Žamboch, 2013

Cover © Jan Doležálek, 2013

© Stanislav Juhaňák – Triton, 2013

ISBN 978-80-7387-672-2

Stanislav Juhaňák – Triton, Vykáňská 5, 100 00 Praha 10
www.triton-books.cz

Žamboch^{Miroslav}

**VE SLUŽBÁCH
KLANU**

U^E SLUŽBÁCH
KLADU

^{Miroslav}
Žamboch

Stanislav Juhaňák - TRITON
Praha/Kroměříž

Prolog

Casir využil toho, že Kuril s Peslem jsou vpředu, a znovu si naskočil na vůz a vezl se. Pomocný personál, takzvaní pomoci, jak se jim ve zkratce přezdívalo, na to neřekl nic. Nikdo z nás mladých nebyl čaroděj a měli jsme jen minimální potenciál stát se skutečným čarodějem v pravém smyslu slova, jak nám v rámci výcviku vtloukali do hlavy. Přesto si nikoho z nás nechtěli zbytečně popudit.

Nechal jsem Casira jeho flákání a vydal se stranou od cesty do mírného svahu, abych si mohl prohlédnout okolí z nadhledu. Na rozdíl od ostatních jsem Vegaš opustil rád. Stísněné prostory ani slunce viditelné na obloze jen pár hodin, a často ještě zastíněné smogem, mě nijak nenadchly. A cesta byla po uplynulých dvou letech výcviku spíš odpočinkem než čím jiným.

Pesl mě zahlédl, ale nechal mě být. Za útěk byly přísné tresty, to si někteří z nás vyzkoušeli v prvních měsících, teď už by to riskoval jen hlupák.

Před námi se zvedaly hory. Ne tak vysoké jako ty, co obklopují Vegaš, ale rozeklané, skalnaté a divoké, táhnoucí se stovky kilometrů daleko. Severní hory, někdy také nazývané Hory drahokamů.

„Ty parchante, zvedni se a neválej si šunky!“

Vézt se na voze se zásobami mohl jen jeden. Místo abychom se domluvili a střídali, končilo to vždy stejně. Hádkou, při které se to dozvěděli naši šéfové, a pak měli utrum všichni. Ne že by mi to za domlouvání stálo, jít celý den mi nepřipadalo až tak namáhavé.

„Stát!“ zavelel Kuril.

Pomok u opratí poslušně zastavil koně. Seběhl jsem dolů.

„Nasadte si čepice,“ obrátil se Kuril na všechny příslušníky pomocného personálu.

Pomoci byli členy klanu, složili přísahu a zavázali se mu sloužit, neměli však magické nadání, a to v žádném směru. Všech osm urychleně příkazu čaroděje uposlechlo a narazilo si na hlavu čapky ze silné

hověziny. Hovězina nebyla důležitá, důležitá byla výšivka z drobných zelených jadeitů vytvářející diagram generující ochranné kouzlo. Moc, zvláště chaoticky transformovaná surovými krystaly, dokázala při větší intenzitě vypálit lidský mozek. Přesněji mozek člověka bez magického nadání. Aspoň tak nám to říkali.

Kuril zkontroloval všechny čepice a pokračovali jsme dál. Zpočátku jsem se nervózně sledoval, zda neucítím něco zvláštního, píchání, jiskření, nebo nespatriím linie síly, které jsem zatím dokázal zahlédnout jen ve výukových hodinách prostřednictvím speciálních pomůcek. Nic se ale nezměnilo, za chvíli jsem toho nechal a místo toho se věnoval pozorování krajiny.

Cesta, které jsme se drželi, už dávno nebyla dlážděná, občas jsme museli napnout všechny síly, abychom pomohli koníkům vytáhnout kola z nejrůznějších výmolů nebo překonat úseky ostrého stoupání, přesto bylo jasné, že po ní jezdí spousta povozů podobných našemu. A když jsem se zaříval pořádně, zjistil jsem, že se z ní sem tam oddělují menší cesty, někdy pěšiny, mířící do strmých údolí zvedajících se do okolních kopců.

Už před několika dny jsem si uvědomil, že na to, jak divoce a opuštěně okolní krajina vypadá, zde panuje až nečekaně čilý ruch. Vlastně mě to nemělo překvapit – učili nás, že se zde těží drahokamy. Že je těžší všechny klany, které mají dostatek prostředků a znalostí, aby takovou věc dokázaly realizovat. Proto jsem tu vlastně byl. Horník, kopáč, hledač surových drahokamů využívaných pro magické účely.

„Utáboříme se,“ rozhodl Kuril.

Podle mě předčasně, do západu slunce zbývala ještě slušná doba.

Jenomže čaroději se neodporuje, tohle nám vtloukali do hlavy každý den a nakonec jsme to pochopili úplně všichni.

Myslel jsem, že si najdeme místo hned u cesty, ale Kuril nás hnal stranou od ní, do míst, kam z ní nebylo vidět. Potom starostlivě zahladil stopu, kterou jsme za sebou nechali.

„Proč to? Je nás hodně, zlodějů se bát nemusíme,“ zeptal se Bango.

Jeden z nás, nováčků. Prostořeký, zvědavý, drobný strážník. Hodně mě udivilo, že ho na konci výcviku zařadili mezi horníky. Přišlo mi, že v dolech toho se svou tělesnou konstitucí moc nevydrží.

Pesl sledoval, jak určená služba chystá jídlo. Někaké dřevo jsme s sebou měli, ale kupodivu nám přikázal, abychom jídlo připravili

v žáru uvolňovaném aktivním jaspisem. Viděl jsem, jak jsou dnešní kuchaři z toho nervózní, jaspisy většinou sálaly značným žářem. Když si člověk nedal pozor, snadno roztavil nádobí. Šlo jim to však dobře, kouzlo vtělené do kamene bylo navrženo speciálně pro tábornické účely, což znamenalo, že se nejednalo o běžně dostupné zboží, ale o hodně drahou specialitu.

Už jsem si myslel, že Kuril na otázku neodpoví, pak ale zvedl pohled a podíval se přímo na Banga.

„S obyčejnými zloději bychom si poradili, to ano.“

„My ale nejsme ve válečném stavu se žádným z klanů,“ pochopil Banga odpověď dříve než já.

„To ne, ale Vegaš a právo jsou daleko,“ dostal další polovičaté vysvětlení.

Banga spokojeně přikývl. Pochopil jsem, že se vyptával záměrně a chtěl si jen potvrdit své dohady.

Mně to zatím úplně nezapálilo, měl jsem o čem přemýšlet.

„Večeře,“ oznámila služba.

Kuskus jsme na cestě měli prakticky každý den, ale bylo ho hodně a včera i především jsme nasbírali nějakou divokou zeleninu, takže byl lepší než obvykle. Fazole s masem, obvyklá strava při výcviku, stála o třídu výš na mém pomyslném žebříčku oblíbenosti pokrmů, ale cokoliv z toho představovalo mnohem lepší jídlo, než na co jsem byl zvyklý doma. To asi neplatilo jen pro mě, ale i pro většinu ostatních.

Po jídle, nezbytné prověrce zásob a krátkém nástupu, kdy se Kuril s Peslem zaměřili hlavně na kontrolu – pomoků, jsme šli spát. Hlídky tentokrát překvapivě drželi jen naši šéfové.

Probudil jsem se uprostřed noci, nejprve jsem si myslel, že zimou. Nos jsem měl ledový a ruku, kterou jsem ve spánku vycítil z pod pokrývky, prokřehlou. Už dávno jsem se naučil spát skrčený tak, abych měl zakryté nohy. Prochladlé nohy jsou ze všeho nejhorší. Vydechl jsem, v měsíčním světle jsem viděl páru srážející se mi hned u úst. Ale zase taková zima mi nebyla. Tak proč jsem se vlastně probudil? Aniž bych se pohnul, hledal jsem očima naši hlídku – Pesl seděl tam, kde jsem ho viděl před usnutím. To znamenalo, že ještě neuplynula ani polovina noci, to by ho vystřídal Kuril.

Zaskřípění, zarachocení železa o kámen.

Tiché zvuky utlumené dálkou, ve dne bych je neměl šanci uslyšet. Někdo po nás jde? Báł jsem se jen okamžik a pak si vynadal do idiotů. Spíš se někdo v noci kodrcal po cestě. Pesl dál seděl naprosto nehybně. Usnul?

Obezřetně jsem se vysoukal z pod deky, podle toho, jak se kameny v měsíčním svitu leskly, musela se už zvečera snést jinovatka. Co nejopatrněji jsem se sunul dál od našeho tábora. Nikoli směrem k cestě, ale rovnoběžně s ní. Kdyby mě někdo nachytil, tvrdil bych, že se jdu vymočít a snažím se přitom být co nejtišší.

Konečně jsem se dostal mimo dohled, při troše opatrnosti i mimo doslech, a zamířil jsem k cestě. Po celou dobu svého plížení jsem neslyšel nic jiného než bušení vlastního srdce, šustění kalhot a kabátu a chrastění kamenů pod nohama, když jsem špatně došlápl.

Až jsem se z toho zadýchal.

„Nadělaš rachotu jak březí prasnice,“ ozvalo se z tmavé prohlubně.

Podrážky mi zaskřípěly, jak jsem se bleskově přemístil do bojového postoje.

„Rychlý jsi dost, ale na to, že jsi měl být čaroděj, používáš špatné části těla. Místo svalů by to chtělo zapojit mozek.“

Poznal jsem Banga.

Spolkl jsem nadávku, protože se mi ulevilo.

„Ty tu děláš co?“

„To samé co ty. Chci se podívat na noční cestovatele.“

Chystal jsem se odseknout, že žádní nejsou, protože už hodnou chvíli jsem nic nezaslechl, ale najednou jsem zachytil zvuk hovoru. Vlastně jedinou hlasitěji pronesenou větou, ale i to stačilo. Bez dalšího domlouvání jsme se společně začali opatrně blížit k cestě. Úkryt jsme našli za kamenem, který mi připadal příliš daleko na to, abychom v šeru noci alespoň něco viděli. Zvuky se však blížily a my nechtěli riskovat, že nás spatří.

Přikrčili jsme se každý na jedné straně balvanu, do kolen mě bolestivě tlačily kamínky, ale po našem kradmém přesunu mi nebyla zima. Nemusel jsem se bát drkotání zubů.

Zvuky se blížily, tajemní cestovatelé nikoliv. To nás klamala noc a čistý horský vzduch. Konečně jsme je spatřili, tmavé siluety proti světlému pozadí kamenité země pokryté jinovatkou. Nejprve jeli čtyři jezdci na koních, rozeznal jsem kožené čapky s krystaly odrážejícími

světlo měsíce. Pomoci, ale těžce ozbrojení a sebevědomě se nesoucí v sedlech. Jak se blížili, začal jsem mít pocit, že náš úkryt není daleko od cesty, ale naopak až příliš blízko.

Za nimi kráčela čtveřice mužů v těžkých kabátech. Vypadali jako pochodující skříně, ruce ukryté v širokých splývavých rukávech, na hlavách čepice, a mně najednou došlo, že to vůbec nejsou mohutní bojovníci v pancířích, ale někdo úplně jiný a mnohem nebezpečnější – váleční čarodějové v plné zbroji.

Měl jsem chuť utéct, protože tihle, kdyby chtěli, mohli odhalit naši přítomnost jediným jednoduchým kouzlem. Ale pokud bych se pohnul, spatřili by nás. Proto jsem se jen víc tiskl k zemi, zapomněl jsem na bolest působenou ostrými kameny, dál zíral na podivnou karavanu a doufal, že prostě chytit nebudou.

Další v pořadí byl vůz – tažený dvěma koňmi, zakrytý plachtou. Ať vezli cokoliv, nemohlo toho být mnoho. Ten obklopovali pěší pomoci, také ozbrojení. Potom opět čarodějové a nakonec bojovníci na koních. Ve chvíli, kdy projížděli přímo před námi, jsem ani nedýchal. A najednou, bez předchozí výstrahy, se levé přední kolo povozu zlomilo. Kovová obruč praskla, vozka to hned nezaregistroval a koně ještě chvíli táhli – do okamžiku, než se kolo rozpadlo a vůz začal drásat zem čepem.

Bez jediného slova vytvořili jezdci i čarodějové kolem vozu obranný kruh. Měl jsem pocit, že vidím světlo tetelící se na hrotech kopí a obnažených mečů. Ale to se mi určitě jen zdálo. Takovým historkám jsem věřil jen v prvním roce výcviku. Magie se obvykle projevovala mnohem pragmatičtějším způsobem. Obvykle...

„Všechno v pořádku,“ zavelel jeden z čarodějů po nekonečně dlouhém tichu. „Nehoda, spravte to.“

On situaci analyzoval, aniž by prováděl cokoliv viditelného pouhým okem!

Pomalou a nekonečně opatrně jsem vypouštěl z plic dlouho zadržovaný vzduch a pak ho do nich zase nabíral. Přestože to podle nich byla nehoda, obrannou formaci nezrušili. Pěší pomoci bez dalšího pobízení okamžitě odněkud vykouzlili rezervní kolo a dali se do práce. Zřejmě ho vezli upevněné někde na druhé straně vozu, kde jsem ho neviděl. Zarazilo mě, že pracují bez světla. V jasné noci, navíc prosvětlené odrazem měsíční záře od jinovatky, bylo vidět docela slušně, ale na opravdovou práci to nestačilo ani náhodou.

„Schránka se pohnula, utrhla se z úvazů,“ ohlásil mezitím jeden z pomoků.

I ze svého místa jsem poznal, že všichni čarodějové naráz znervózněli.

„Zastavte práci,“ zavelel stejný muž jako poprvé.

„Janvire, proveř náklad.“

Napětí zhoustlo, zjistil jsem, že mám strach, a nevím z čeho.

Jeden z válečných čarodějů opatrně, aby co nejméně rozhoupal poškozený vůz, vylezl k nákladu a chvíli něco zkoumal.

„Zámky jsou nepoškozené,“ oznámil.

„Otevřít, podejte mu klíče.“

Neviděl jsem, co jsou to klíče, ale pochyboval jsem, že vypadají tak, jak jsou běžní lidé zvyklí.

„Odemčeno bez potíží,“ zaznělo další hlášení.

„Otevřít,“ zavelel vůdce.

Zdálo se, že čaroděj na voze chvíli váhá, pak ale rozkaz provedl.

Zalupal jsem po dechu, po otevření truhlice z ní vystřelil svazek bezpočtu čar vypalujících se září až do mozku, linií moci ztrácejících se na jedné straně hluboko v zemi a na druhé vysoko v nebi. Vlastně neztrácejících se. Kdybych měl tu odvalu a schopnost, mohl jsem je sledovat až... kam, to jsem nevěděl. Zavřel jsem oči, přesto jsem je dál viděl. Viděl? Vnímá! Smyslem, o němž jsem netušil, že ho mám, o němž mi všichni dosud jen vyprávěli.

„Schrány neporušeny, polohové značky sedí.“

„V pořádku. Zavřít, zajistit schránku, opravit vůz.“

Slyšel jsem tvrdé zaklapnutí, linie moci zmizely, ale já je pořád viděl před sebou, vypálené do mého já.

„Jsi v pořádku?“ uvědomil jsem si, že Bango se mnou už nějakou dobu třese.

Tajemní poutníci už byli pryč a mně chyběl kus času.

„Jo, jsem. Jen – trochu to mnou otřásl,“ řekl jsem, protože jsem nenašel vhodnější slova.

„Bál jsem se, že ti to vyžralo mozek,“ zamumlal. „To se někdy stává.“

Věděl jsem, že to může potkat člověk bez talentu, ale teď jsem věřil, že něco podobného může potkat i člověka s ním.

Vydali jsme se k táboru, pomalu a s mnohem menší opatrností, než jsme se z něj plížili.

„Zajímalo by mě, co to vezli,“ zamumlal jsem ve vzdálenosti, kde už bylo rozumnější mlčet.

„A mě zase, co by s námi udělali, kdybychom se utábořili blízko u cesty,“ odpověděl mi.

S tím jsme se rozešli a zamířili každý na své místo.

Jeho otázka byla asi důležitější než ta má.

Do cíle naší cesty jsme dorazili za další dva dny plahočení se po čím dál strmějších a nesjízdnějších cestách, občas spíš krkolomných kozích stezkách. Poslední den museli přiložit ruku k dílu i Pesl s Kurilem. Před dvěma lety bych je proklínal, proč nám nepomohou nějakým kouzlem, ale dnes už jsem věděl, že to není tak jednoduché. Kouzla je nutno se učit, pamatovat si struktury, které uvádějí moc do pohybu do posledních detailů, a při každé změně je nutno velice pečlivě rozvažovat, co přinese. Sebemenší chyba, která ani nemusí být z lidského hlediska chybou, prostě i minimální zákruta v diagramu usměrňujícím moc, která nevyhovuje hladkému proudění a vytváří víry, turbulence, potenciálně narůstající nade všechny meze, může znamenat výron energie; destrukci, smrt toho, kdo kouzlo – diagram změnil. Říkali nám, že za každé nové kouzlo průměrně zaplatí životem dva až tři čarodějové. A že ten, kdo za svůj život dokáže vylepšit jediné kouzlo, si zaslouží zvěčnit na Tabuli paměti klanu.

Já nedokázal ve své mysli stvořit a udržet jediné kouzlo, tuhle část talentu jsem postrádal. Už jsem se s tím smířil, ale zpočátku to pro mě bylo velké zklamání. Zvláště vzhledem k tomu, že na počátku, po mém příchodu do klanu, mi po prvních testech naznačovali, že mám velký potenciál. Tehdy jsem na krátkou chvíli uvěřil, že se stanu velkým čarodějem, že překročím svůj stín. Pak to skončilo. Ale překonal jsem to, protože mi to za to stálo a nikdy jsem nelitoval. Ale to už bylo dávno, skoro dva roky.

Opřel jsem se do bočnic a přestal vzpomínat. Cesta byla strmá a sil už moc nezbývalo. Po dlouhé hodině urputného supění se před námi otevřel výhled do dalšího z bezpočetných údolí. V první chvíli jsem vnímal jen strmé klesání, které budeme muset překonat. Bylo kruté a začal jsem se děsit toho, kolik z nás za ně zaplatí polámanými kostmi, nebo minimálně nataženými vazy, bolavými svaly a celkově totálním vyčerpáním.

„Hohé!“ zařval Cahir. „Jsme tady!“

Přestal jsem si prohlížet svah.

„Kurva, to se mi ulevilo,“ žduchl do mě Bango.

V údolí pod námi se rozkládala osada. Ne osada. Vlastně malá pevnost, v jejímž středu se tyčila důlní věž – náš cíl, těžební základna klanu. Překvapilo mě, jak je malá – a vlastně ubohá. V citadele o ní mluvili jen v superlativech. Ale možná to bylo proto, abychom neprotestovali proti svému osudu.

Otřel jsem si z čela pot, a i když mi bylo po nedávném fyzickém vypětí horko, zapnul jsem si koženou kazajku. To mě naučil otčím, dávat si pozor na studený vítr a pot. Znovu jsem se soustředil na pevnost pod námi. Jediné, co nepůsobilo subtilně a uboze, byla hradba. Vysoká hradba sestavená z ohromného množství balvanů a kamenů, z vnitřní strany stupňovitá, aby se šlo snadno dostat nahoru, z druhé kolmá.

Přesto mi připadalo, že hradba postrádá smysl. Základna se nacházela v údolí, ze tří stran obklopená vysokými hřebeny, stačilo by pár lidí s katapulty nebo balisetami, a zasypali by obránce smrtonosnou palbou. Tady se ale s obyčejnými zbraněmi příliš nepočítalo, připomněl jsem si po chvíli.

Přestal jsem přemýšlet o pro nás nedůležitých věcech a obrátil pozornost zpět ke stezce.

„Pane,“ obrátil jsem se po chvíli k Peslovi. „To nezvládneme ubrzdit, klesání je příliš strmé.“

Podíval se na mě, v očích pobavení, mé obavy očividně nesdílel.

„Chlapče, s tím si nemusíš dělat starosti, pomocníků budeme mít dost.“

A opravdu, sotva nás z pevnosti spatřili, vyrazili nám naproti. Prakticky běželi a ke spouštění vozu dolů nás ani nepustili.

Pozoroval jsem je, muže mnohem mladší než ty, které jsem potkával v citadele, vrásky v tvářích zvýrazněné prachem, v šatech z bezbarvé látky, většina jich měla kalhoty na kolenou podšité několika vrstvami silné hověžiny. To samé platilo pro lokty.

Vůz prakticky dolů do údolí snesli.

Věnovali mu stonásobně větší pozornost než nám. Ne, že by mi to vadilo, naučil jsem se, že přehlížení je to nejlepší, co mě v klanu může potkat.

Kopáč

Výtah se třásl, jak nás horníci, kterým právě končila šichta, spouštěli dolů. Překvapilo mě, že už po první desítce metrů se oteplilo, ale pak mi to došlo. To země okolo si udržovala svou teplotu bez ohledu na to, zda venku panoval mráz nebo letní vedro.

Na plošině se nás tísnilo osm, dvě trojice horníků – nováčků a dva čarodějové předáci. Brahl Polteo, šéf celé naší směny, spolu s Hardmuthem, velitelem tábora, sjedou až nakonec. Poslouchal jsem skřípění rumpálu a snažil se nevšímat si, jak se celá plošina třese, naráží do nerovných stěn, a mechanismus spouštějící nás do Hlubiny vrže a sténá. Nakonec jsme narazili na dno a nosné lano se prověsilo.

„Sestupte a přejděte do chodby tamhle,“ přikázal Cochran. Smaragd v jeho kožené čelence se rozzářil, v zeleném světle jsem zahlédl jeho gesto a pochopil, který směr má na mysli.

Kameny v jeho válečném postroji přímo nezářily, ale tady, hluboko pod zemí, bylo patrné, že jsou živé, aktivní ukrytými kouzly. Cochran byl předák, jeden z těch, co nás měli v podzemí řídit a chránit. Jen jsem netušil před čím.

Plošina se začala se skřípěním zvedat a odstínila i tu trochu světla, která na dno šachty dopadala. Připadalo mi, že i vzduch je nějak horší.

„Nejsem si úplně jistej,“ řekl Bango polohlasem, „ale myslím, že tohle nebyl můj životní cíl. Asi jsem někde sešel ze správné cesty.“

Pár lidí se uchechtlo.

„Každý musí být prospěšný klanu a vy s vašimi mizernými schopnostmi mu budete nejužitečnější právě tady. Už nechci slyšet žádné podobné věci,“ zarazil humor Cochran.

Napadlo mě, jak dobré jsou jeho schopnosti, pokud i on je klanu užitečný v tomhle zapomenutém kraji na pozici jen o málo lepší, než byla ta naše.

Něco z mých myšlenek se mi muselo odrazit v obličejí, protože Bango do mě strčil.

„Není moc chytrý, co?“ šeptl. „Ale říkat mu to raději nebudem, nebo určitě ne teď.“

„Přesuňte se chodbou do skladiště,“ zazněl další rozkaz.

Jak najdeme skladiště? napadlo mě okamžitě.

„Je to první rozšíření chodby, na které narazíte,“ dostal jsem odpověď, jako by mi slyšel myšlenky.

To ale určitě ne, to čarodějové běžně neuměli. Alespoň jsem o tom nikdy neslyšel. Spíš dobrý odhad.

„Beze světla? To se zabijeme,“ protestoval Bango polohlasem.

Pár lekcí, které jsem dostal já, bylo dost tvrdých. Šel bych i potmě.

Tma začínala jen pár kroků od Cochranova. Ne, nebyla to tma, ale temnota, začínal jsem mezi tím chápat rozdíl.

„Každá trojice dostane jednu lampu,“ oznámil.

„Bango, Ducatti, Duval,“ jmenoval mě v první trojici.

Duval byl zamlklý štíhlý mladík, který se po celou cestu s nikým moc nebavil, vlastně podobně jako já. Výcvik prý neabsolvoval v citadele, ale na jiné základně klanu. Případalo mi, že od nás obyčejných nováčků se trochu liší, ale nikdy nic dalšího o sobě neprozradil. Jeho tajemství mi bylo ukradené. Přesunuli jsme se společně, reflektor, který představovala členka podobná té Cochranově, se hrnul nafasovat Bango. Dal si ji na hlavu a chvíli se trápil s aktivací kamene. Teprve když ho několikrát pohladil prsty, mdle se rozzářil. Podívali jsme se na sebe a nejistě vyrazili do tmy. Připomněl jsem si, jak se rozléhala ozvěna Cochranova hlasu. Ta chodba byla dlouhá, hodně dlouhá.

„Svítí to pěkně mizerně, Cochran má stokrát lepší,“ postěžoval si Bango, vzápětí znovu zavadil hlavou o nízkou klenbu.

„Do prdele, já si tu lebku snad prorazím,“ nadával.

„Sklon se, občas je to užitečné,“ doporučil mu Duval.

Mlčel jsem, neměl jsem co říct. Zkoušel jsem si představit, jak něco takového vydržím každý den po následujících osmnáct let.

Po pěti minutách opatrného plahočení jsme dorazili na místo, kde se chodba rozšiřovala do rozlehlejšího prostoru. Jeho rozměry jsem v mizerném světle naší členky nedokázal odhadnout a neměl jsem nejmenší chuť jít sám někam do tmy.

„Mám pocit, že do hodiny tady umřu,“ prohlásil Bango.

Na stěnách se leskla vlhkost, vzduch byl mizerný, ale ne úplně zatuch-

lý. Pokud mi na počátku přišlo, že je v podzemí teplo, teď jsem začínal drkotat zuby.

„Zvykneš si,“ odpověděl mi suše Duval.

Tady v podzemí řekl víc slov než předtím za celou cestu. Doufal jsem, že má pravdu.

„Mám to na osm let, to tedy nevím,“ odpověděl Bango.

Přitom zavrtěl hlavou, slabý kužel světla opsal několikrát půlkruh tam a zpět.

„Podívej se tam!“ požádal Duval.

Chvilí jim trvalo, než se domluvili, co to *tam* znamená.

Duval přistoupil ke stěně, obhlédl si ji, ohmatal a pak se s nečekanou obratností po ní vyšplhal až ke stropu, kde se jako nějaký gigantický pavouk zaklesl za mně neviditelné výstupky a z bezprostřední blízkosti si něco prohlížel.

„Máte někdo nůž? Nebo dláto?“ požádal.

Neochotně jsem mu podal svůj zavírák, jedinou věc, kterou jsem doopravdy vlastnil a které jsem si vážil. Byl to dárek.

Zdola nebylo vidět, co vlastně nad námi na stěně dělá. Slyšeli jsme jen poťukávání, Duvalovo oddechování a nakonec zaskřípění. Pak napůl seskočil a napůl sklouzl ze stěny.

„Možná jsem udělal na ostří vrub,“ omlouval se mi, když mi nůž vracel, „ale jinak to nešlo.“

Z vrubu jsem nadšený nebyl, ale převážila zvědavost z toho, co vlastně prováděl.

„Půjč mi prosím tu čelenku,“ požádal Banga.

Ten váhavě poslechl.

Prosím, Duval se rozhodně nechtěl stát naším vůdcem.

Až teď jsme všichni spatřili, že mezi ukazovákem a palcem drží průsvitný krystal.

„Křemen – křišťál,“ vysvětlil. „Nevšimli si ho a nechali ho tady. A našlo by se jich i víc. Asi jim nestály za to,“ pokrčil rameny.

Položil si oba kameny do dlaně a soustředěně je pozoroval. Vycítil jsem, že operuje s mocí, že nějakým způsobem používá magii. Víc jsem zjistit nedokázal, dál mé schopnosti nesahaly.

„Tak, teď by to mělo fungovat.“

Vtlačil malý krystal k smaragdu, do patice, která větší kámen držela, a utemoval ho několika vlákny látky.

„Aktivuj je a deaktivuj,“ oba by měly fungovat stejně,“ řekl Bangovi a vrátil mu čelenku. „Zkus je rozsvítit a zase zhasnout, jako jsi to dělal původně,“ dodal, když Bango na slova aktivuj a deaktivuj nereagoval.

Teď poslechl a najednou jsme měli k dispozici mnohem lepší reflektor.

„Myslel jsem, že křišťály jsou na léčení,“ řekl překvapeně Bango a současně světelným kuželem propátrával okolí.

U stěn se kupily hromady nářadí, o nichž jsem netušil, k čemu slouží.

„Nesmysl, každý aktivní kámen se dá využít ke všemu. Jen účinnost se liší. Pokud to doopravdy potřebuješ a stojí ti to za námahu, můžeš i do obsidiánu vložit mrazivé kouzlo,“ prohlásil Duval.

Odkud tohle všechno věděl? Na výukových hodinách jsem dával pozor a vsadil bych se, že mi nic neuteklo. O tomhle tam ale nepadla ani zmínka.

Uslyšeli jsme šoupání nohou a tlumené klení, jak další příchozí naráželi hlavou do stěn. Bango čelenku zhasl a pak rozsvítil jen opotřebovaný smaragd.

Skladiště se zaplnilo, cítil jsem to, aniž bych se kvůli tomu rozhlížel. Měl jsem prostě pocit, že ubylo vzduchu.

„Jsme všichni,“ oznámil Cochran. „Ticho!“ zahulákal, aby zarazil zesilující halas. „Promluví k vám velitel tábora!“

Toho jsem zatím viděl jen chvíli, při nástupu. Jmenoval se Hardmuth.

„Tohle je vaše první směna,“ ozval se hlas z jiného místa, než kde předtím mluvil Cochran. „Výjimečně jsme se sešli tady v dole, abychom si uvědomili, že jsme tu všichni společně, že všichni pracujeme pro klan. I když vám to tak někdy může připadat, pamatujte, že tady v podzemí nikdy nejste sami. V případě potřeby pomozte druhým, oni pak pomohou vám. Pomozte klanu, klan pomůže vám.“

Jeho proslov vzbudil lehce nedůvěřivou odezvu, současně jsem ale okolo sebe cítil jistý optimismus. Hardmuth nám dal trochu času a pak opět pokračoval.

„Dnes není důležité, kolik práce odvedete, dnes je důležité, abyste si osvojili potřebné znalosti a techniky, abyste se naučili být opatrní. Nikdy nesmíte ztratit ze zřetele, že netěžíme uhlí, ani železnou rudu nebo zlato, ale kameny, aktivní drahokamy, polodrahokamy, které interagují s mocí. Právě proto jste tady vy, a ne obyčejní horníci. Mohou

vás potkat věci, na něž vás při výcviku nemohli připravit. Od toho, aby vám pomohli, máte své předáky, své ochránce a velitele směny.“

Netušil jsem, co tím myslí, ale že bych se zeptal, jsem ani neuvažoval, pravděpodobně stejně jako všichni ostatní.

„Přeji vám úspěšný první pracovní den,“ ukončil svůj projev Hardmuth.

Potom chvíli něco polohlasem probíral s předáky – Cochranem a Zimwelem a následně jsme slyšeli, jak odchází, pak i skřípění zvedané plošiny.

„Rozchod na pracovní místa!“ zavelel Cochran.

Protože jsme nevěděli, kam máme jít, zůstali jsme stát na místě.

Zimwel své dvě trojice odvedl do jednoho z bočních tunelů, náš předák Cochran si nás pohrdlivě změřil.

„Dneska stačí, když narubete poloviční limit, zítra už to bude naostro,“ oznámil nám.

V zeleném světle vypadal jako někdo, kdo je už pár dní po smrti. My také.

„Práce je jednoduchá,“ začal vysvětlovat. „Shora spustí koš.“

Na dokreslení jeho slov znovu zaskřípěl mechanismus klece.

„Vozič transportuje natěžený materiál od čela štoly do koše.“

Ukázal na primitivní kolečka. U stěny se jich povalovalo několik, provozuschopné byly jedny, vlastně dvojce.

„Sbíječ pracuje na čele štoly, tímhle.“

Zvedl ocelovou tyč o průměru pěti centimetrů. Na jedné straně byla zakončená špicí, na druhé patící s ložem z částečně tvrzené pryskyřice. Do ní vtiskl drobný křemen, pak přes tyč převlékl bronzový kruh s dvěma ohlazenými držadly. Křemen se měkce rozzářil. Rozhlédl jsem se po ostatních, co na to říkají, ale všichni se soustředili na Cochranovo předvádění.

Aktivované kouzlo teď udržovalo tyč ve středu bronzového kruhu. Cochran se otočil a přiblížil špicí ke stěně. Bez dalšího zásahu se dala do pohybu: tam a zpět, tam a zpět, až se rozmazala. Čaroděj se zapřel, ticho vystřídal rachot oceli narážející do stěny rychlostí, které nebyl schopný žádný člověk.

„Největ aktivní kámen opotřebovává najíždění a odstavení,“ řval, aby přehlušil rachot nástroje. Proto je tady odebírač, který čistí sbíječ místo pod nohama, odebírá nalezené krystaly a v případě, že sekáč

uvázne ve skále, ho pohotovým zásahem uvolní, aby nedošlo k poškození nástroje! Jasně?”

Cochran skončil s ukázkou, otočil se a výhruzně si nás přeměřil.

„To, s čím budete pracovat, má značnou cenu, kterou klan zaplatil, abyste to měli jednodušší. Proto každý, kdo nástroj poškodí nebo zničí, uhradí odpovídající náklady!“

„Spíš jde o to, že normální horník tady za chvíli zešílí a není dost chudáků, jako jsme my, aby to oddřeli ručně,“ zašeptal Bango.

Souhlasil jsem s ním, ale neodvážil jsem se nic říct, protože Cochran k nám přistoupil.

„Říkal někdo něco?“ zahřímál.

„Ano, pane,“ ozval se překvapivě Bango.

Jeho drzost a odvalu bych chtěl mít.

„Určitě budeme potřebovat materiál na výdřevu.“

Cochran mlčel a upřeně Banga pozoroval, jako by doufal, že ho tím umlčí.

„Myslím pro to, aby na nás nespadol strop,“ pokračoval Bango téměř snaživě.

Už jsem ho trochu znal a měl jsem pocit, že si z našeho předáka utahuje.

„Já vím, co je to výdřeva! Pro zítřejší směnu bude nachystána, to není vaše starost! Dnes ji nepotřebujete, je výcvikový den!“

„Ale sám jste říkal, že máme splnit poloviční limit. Takže materiál na výdřevu potřebovat budeme,“ nenechal se zastrašit Bango.

„Dnes ho potřebovat nebudete, a do práce!“ vztekle se rozeřval Cochran.

„Ano, pane!“ téměř vojensky zasalutoval Bango.

Pak jsme zeleným šerem klopýtali naznačeným tunelem, já za sebou táhl skřípějící kolečka. Po padesáti krocích jsme narazili na konec tunelu, Cochran se otočil jinam, záře jeho reflektoru nás opustila a pohltila nás tma. Byl to téměř fyzický vjem. Bango aktivoval křemen.

„Je to blbec,“ zhodnotil stručně, zatímco jsme se rozhlíželi po místě, kde jsme měli strávit spoustu následujících let.

„Ty rád provokuješ, že?“ odhadl Duval.

„Zasloužil si to, nemám blbce rád. A ještě k tomu zupáky.“

Byl jsem nervózní, měli jsme natěžit polovinu limitu, a já netušil, kolik to je a jak nám to vlastně půjde.

„Je to čaroděj, ne jako my,“ pokračoval opatrně Duval.

Já čaroděj určitě nebyl, u něho jsem si tím ale nebyl vůbec jistý. Zvláště po tom, co nám ukázal s kamenem.

„Je to blbec, jinak by neskončil na tak mizerném místě... když je čaroděj,“ zavrtěl hlavou Bango.

Místo debaty jsem si mezitím prohlížel štolu, kterou jsme prošli. Většinou vedla v pevné skále, jen v jednom místě, kde klenbu protínala síť prasklin, byl tunel jištěný výdřevou. Díval jsem se, jak to naši předchůdci udělali. Osobně bych pro jistotu použil ještě jednu stojku navíc. Nikdy jsem výdřevu nedělal, ale prostě bych ji tam přidal.

„Pojďte, dáme se do práce,“ pobídl jsem ostatní. „Ať tu půlku máme hotovou.“

Podívali se na mě oba dva.

„Na to se ti můžu vykašlat,“ pohrdlivě pohodil hlavou Bango a světlo křemene přitom vykouzlilo na okolní skále spoustu mikroskopických záblesků.

Jeho reakce mě nepřekvapila, Duval však také souhlasně přikývl.

„Hlavní slovo má Hardmuth, a ten řekl – seznámit se, všichni jsme to slyšeli,“ vysvětlil mi.

Pokrčil jsem rameny. Vypadalo to, že s těma dvěma teď budu trávit spoustu času, nemělo cenu se hádat. Navíc se mi docela zamlouvali.

Osm hodin podzemí mi připadalo zatraceně dlouhých, a když jsme stoupali šachtou nahoru, nemohl jsem se dočkat, až zase uvidím slunce. Těšil jsem se zbytečně, už zapadlo za val hor na západě, celý tábor se utápěl v šeru a s ním přicházel štiplavý chlad.

Přímo u šachty jsme se potkali s druhou směnou. Pozoroval jsem je, nebyli to nováčci jako my, každodenní fárání se pro ně stalo všední rutinou. Neprohlíželi si nás s nadřazeností, spíš jako partáky v nesnázích.

Zaregistroval jsem, že všichni měli v kožených čapkách vsazený aktivní drahokam, i když ne stejný.

„Jak to šlo?“ zeptal se starší muž, na čele měl jako třetí oko zasazený nádherný topas.

Ne brusem nebo velikostí, ale něco mi říkalo, že ten kámen je prostě dokonalý.

Nedíval se na Cochranu ani Zimwela, ti právě na druhé straně přestupovali z plošiny na zem. Díval se na mě.